

Inhoud

Van de voorzitter.....	134
Van de redactie.....	134
Weervoorspellers.....	135
Het voorkomen van de Kemphaan in de westelijke Eempolders.....	136
Oproep meldingen Klapeksters in het Gooi e.o.	138
Natuurprijs Zomergroetloop 2010.....	139
Vogelherkenningscursus voor volwassenen (16+).....	139
Stop de handel in roofvogels.....	140
Gooise heidevelden in trek.....	142
Nieuwe uitgaven van de Vogelwerkgroep	143
Verslag excursie De Groene Jonker	144
Mutaties Ledenbestand.....	145
Beter één vogel in de hand . . .	146
Landelijke archievendag 2010	148
Excursie Bargerveen	149
Ontvangen literatuur.....	150
Programma	152
De favoriete vogelplek van Antje van Slooten.....	155
Kor Haan	

Van de voorzitter

De Hoorneboegsche Heide is dichtbij mijn huis en staat dit jaar weer schitterend in bloei. Het is een prachtige paarse vlakte met witte koeien in plaats van schapen. Maar ook met verschillende opvallende vogelsoorten, waarover u in deze Korhaan meer kunt lezen. De bloeiende heide is ook een teken van de nazomer en het begin van een nieuw VWG-seizoen. Eind augustus beginnen de excursies weer en in september de lezingen en de vogelherkenningscursus. In oktober volgt het weekend op Ameland en de meerdaagse excursie naar Rees in Duitsland. U vindt een overzicht van alle activiteiten achterin dit tijdschrift.

De komende maanden zullen de resultaten van de verschillende broedvogelinventarisaties worden uitgewerkt. Als het niet tegenzit kunnen de resultaten op de contactavond in

november al worden gepresenteerd. Het bestuur heeft de verschillende werkgroepen gevraagd om hun plannen en financiële wensen voor volgend jaar op papier te zetten. Onze nieuwe penningmeester – Egbert Leijdekker – oriënteert zich bij de verschillende werkgroepen binnen de vereniging en werkt aan zijn eerste begroting, die in november tijdens de algemene ledenvergadering zal worden vastgesteld. Binnen het bestuur wordt in verschillende groepen vorm gegeven aan het beleid, en verkend hoe we kunnen omgaan met het eerder aangekondigde legaat van mevrouw Sluijters. De afhandeling hiervan gaat gestaag verder. Te zijner tijd volgt hierover meer informatie. Zo zijn er weer volop activiteiten. Ik wens u allen veel vogelplezier toe in het nieuwe seizoen.

Rien Rense

Van de redactie

Nu de herfst nadert start de vogelwerkgroep ook weer met de activiteiten die in de zomer stil liggen, zoals bijvoorbeeld de lezingen en de ledenavonden. Het programma achterin het blad ziet er weer uitnodigend uit. Noteert u meteen de data van bijeenkomsten in uw agenda, zodat u niets daarvan behoeft te missen. Wilt u nog mee met het najaarsweekend op Ameland, dan kan dat ook nog. U kunt zich nog opgeven tot 15 september.

In juni heeft de Werkgroep Roofvogels de Natuurprijs Zomergroetloop ontvangen. Van de prijs kon een klimuitrusting worden gekocht. Op pagina 7 leest u hier meer over. Misschien ook een aanrader voor andere werkgroepen!

In deze Korhaan vindt u weer een aantal vaste rubrieken, zoals de Penlijster, het uittreksel uit de binnengekomen tijdschriften en een boekbespreking. Het zeer informatieve boek “Beter één vogel in de hand ... wordt uitgebreid door Paul Keuning besproken. Misschien iets voor uzelf of als een geschenk voor een jarige?

De waarnemingen zult u in dit nummer niet vinden. Door omstandigheden (drukte) kon Engbert van Oort ze deze keer niet samenstellen. In de volgende Korhaan wordt de achterstand ingehaald. Ook is er weer een bijdrage van Jan Mooij over vogels in de Eempolders. Deze keer bericht hij over de Kemphaan.

De redactie stelt het zeer op prijs als er bij de kopij passende foto's aangeleverd worden. Dat is ook nu bij een aantal artikelen gebeurd. Daarnaast heb ik voor foto's een beroep kunnen doen op Paul van der Poel. Ik dank hem en alle fotografen die met hun foto's hebben bijgedragen aan dit nummer van De Korhaan. Het blad ziet er met foto's nu eenmaal aantrekkelijker uit.

Hillie Hepp

Weervoorspellers

Na het verschijnen van de mens op de aarde heeft hij altijd de behoefte gehad om het weer te kunnen voorspellen. Heel lang was hij daarvoor aangewezen op het interpreteren van verschijnselen in de natuur, die mogelijke aanwijzingen gaven. Heel vroeger waren er geen barometers. Meteorologische instituten, laat staan computers en satellieten, waren er evenmin. Die kunnen van tevoren aangeven dat weerveranderingen op til zijn, of het mogelijk gaat regenen en met hulp van satellieten zelfs waar dit zou kunnen gebeuren.

In de volksweerkunde speelden vogels bij het aankondigen van regen een belangrijke rol. Zo zijn er nogal wat vogelsoorten waar in een of meer bijnamen het woord regen voorkomt. Dat zijn Roodkeelduiker (regengans), Goudplevier (goudregenfluit), Wulp (regenmaker), en Wielewaal (regenvogel). De komst van weersveranderingen zou uit hun gedrag, en ook dat van andere soorten afgeleid kunnen worden. Wanneer Merels overdag begonnen te zingen, meende men dat er regen op til was. Op het platteland werd hij daarom ook wel rëgentuter genoemd, of regenroeper, -fluit, en -schreeuwer. Als de Grote Lijsters overdag hun lied aanhieven zou dat ook een teken voor regen zijn geweest. Vreemd is dat zij ook de bijnaam 'stormkip' hadden. Bij de neef van de Wulp - de Regenwulp - is het verleidelijk verband te leggen tussen de naam en de boodschapper voor het aankondigen van regen. Een heel vreemde relatie is die tussen het verschijnen van Roodborstjes en regen. In een oude almanak wordt beweerd dat er bij hun komst regen zou gaan vallen. Zelfs roepende Koekoeken zouden op naderende regen duiden.

In de volksmond luidt een van de vele weerspreuken over de associatie met regen van deze groep vogels: 'Vliegen de zwaluwen hoog, dan wordt het weer mooi en droog'. Die gezegden zijn er ook voor specht, leeuwerik, en Vink.

De vraag is of vogels een bepaald gedrag gaan vertonen bij de nadering van regen. Een daling van de luchtdruk kan hiervoor een aanwijzing zijn. 's Zomers komt het wel voor dat geregeld groepjes Regenwulpen roepend komen overvliegen, en enige tijd erna, soms pas de volgende dag of later, een regenfront arriveert. Toeval, of een reactie op het omslaan van het weer.

Een verschijnsel dat iedereen kan waarnemen is, dat zwaluwen, om het even welke soort, laag gaan vliegen om op insecten te kunnen jagen. Dit zou een sein zijn voor het naderen van een lagedrukgebied met daarbij optredende regen. Bij harde wind echter vliegen zij ook laag en foerageren zij in de luwte van allerlei objecten. Zo zijn er nog wel meer kanttekeningen te plaatsen bij bepaalde gedragingen die worden uitgelegd als een regenvoorspelling. Geloven is vertrouwen in de waarheid van beweringen van anderen. Oorzakelijke verbanden tussen gedragingen van vogels en weerveranderingen zijn moeilijk aan te tonen.

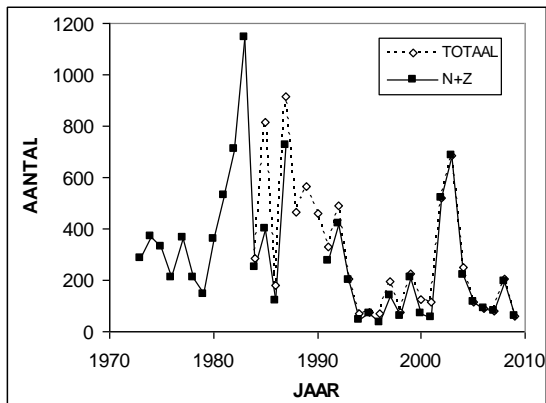

Penlijster

Het voorkomen van de Kemphaan in de westelijke Eempolders

Jan Mooij

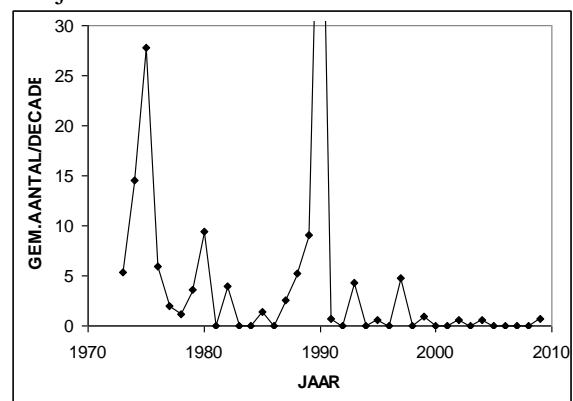
Tot in de jaren zeventig stonden de Eempolders bij vogelaars vooral bekend om de grote aantallen Kemphanen die er broedden. Op een aantal plaatsen was het baltsen van de hanen op de zogenaamde lek, een andere naam voor baltsplaats, goed te zien. In mijn woonplaats Baarn kom ik nog regelmatig mensen tegen die geen vogelaar zijn, maar wel vertellen dat ze vroeger in het voorjaar naar het baltsen gingen kijken. Dat zijn dan wel ouderen, want toen de Eempoldertellingen in 1973 begonnen was de beste tijd allang voorbij. Uit inventarisaties van weidevogels uit die tijd blijkt, dat er in de vroege jaren zeventig nog wel een paar leks waren die echter in enkele jaren stuk voor stuk verdwenen. Als we naar de totale aantallen waargenomen Kemphanen kijken zien we grote schommelingen. De grafiek suggereert een toename in de jaren tachtig. Daarna volgt een sterke afname en vanaf halverwege de jaren negentig zijn de aantallen in de meeste jaren duidelijk lager dan voor die tijd. Dit lijkt in tegenspraak met het hierboven geschetste beeld.

Figuur 1. Totaal aantal getelde Kemphanen per jaar. De getrokken lijn geeft de aantallen zonder de Oostermeent, de stippellijn de totale aantallen.

Het gaat echter bij de totale aantallen niet alleen om broedvogels, maar vooral ook om doortrekkende vogels die broeden in noordoost Europa. Om de ontwikkeling van onze broedvogel populatie te kunnen schatten moeten we kijken naar de tijd van het jaar zonder trek. Bij Kemphanen is dat een probleem, want het blijkt dat het einde van de

voorjaars trek bijna samenvalt met het begin van de najaars trek. Volgens de trekvogelgegevens is er alleen tussen eind mei en begin juni een korte periode zonder trek. Bij de Eempoldertellingen is midden in die periode in 1990 een groep van 93 Kemphanen gezien. Een zo grote groep kan in dat jaar zeker niet uit plaatselijke broedvogels bestaan hebben. Zelfs deze getallen moeten we dus met veel reserve bekijken.

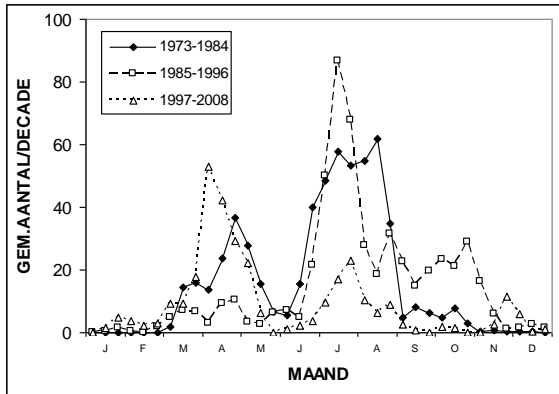

Figuur 2. Gemiddeld aantal getelde Kemphanen in de periode eind mei en begin juni per jaar.

Grafiek 2 laat zien dat in de allereerste jaren er ieder jaar Kemphanen waargenomen werden in de genoemde periode. Rond 1985 is er een minimum, daarna nemen de aantallen eerst weer toe om daarna weer te dalen. De laatste tien jaar zijn er rond begin juni nauwelijks meer waarnemingen. De hoge piek in 1990 komt natuurlijk door de grote groep die in dat jaar is gezien.

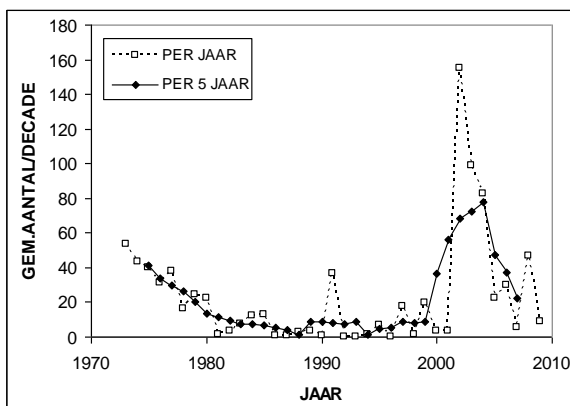
De ontwikkeling is duidelijk verschillend over de telgebieden. Alleen in de eerste paar jaar zijn er waarnemingen in de Zuidpolder te Veld. In het telgebied Noord (Noordpolder te Veld en Maatpolder) zijn er bijna geen waarnemingen meer na de vroege tachtiger jaren. De toename rond 1985 komt doordat van 1984 ook de Oostermeent zijn gaan tellen. Bijna alle waarnemingen in eind mei en begin juni sinds dat jaar zijn daar gedaan. De resultaten kloppen met de uitkomsten van inventarisaties. Die geven aan dat de Kemphaan het eerst verdwenen is uit de Zuidpolder te Veld en zich in de Oostermeent nog het langst heeft gehandhaafd. De laatste jaren zijn er trouwens aanwijzingen dat er zo

nu en dan enkele Kemphanen in het natuurreservaat van Natuurmonumenten broeden. Onze tellingen zijn niet geschikt voor het monitoren van schuwe en schaarse soorten broedvogels; vandaar dat ze niet in onze resultaten te zien zijn.

Figuur 3. Gemiddeld aantal Kemphanen per decade voor drie periodes van twaalf jaar.

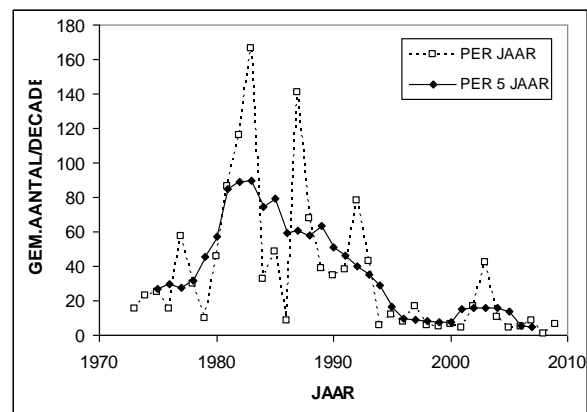
Uit figuur 3, die de verdeling over het jaar toont, blijkt dat zelfs bij het begin van de tellingen de Kemphaan voor en na begin juni veel meer voorkwam dan in die periode. Ook toen was hij dus al hoofdzakelijk doortrekker. Er zijn zelfs wat waarnemingen uit de winter, maar de Kemphaan kan zeker geen regelmatige wintergast genoemd worden. De aantallen op de trek zijn in de loop der jaren nogal veranderd. Figuur 4 geeft de gemiddelde aantallen per jaar in april, de maand waarin de sterkste voorjaarstrek optreedt. Omdat de aantallen nogal variëren doordat er soms grote groepen gezien worden, heb ik ook het lopend gemiddelde over vijf jaar in de grafiek gezet.

Figuur 4. Gemiddeld aantal Kemphanen per decade voor de maand april per jaar en het lopend gemiddelde over vijf jaar.

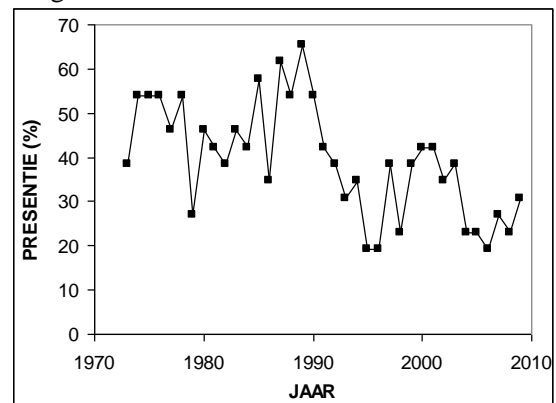
We zien een geleidelijke afname tot midden jaren tachtig en daarna blijven de aantallen

ongeveer gelijk tot ze in 2001 opeens sterk stijgen. Daarna nemen de aantallen weer af, maar ze lijken nog steeds hoger te liggen dan tussen 1985 en 2000. Een toename van de aantallen in het vroege voorjaar vinden we ook voor andere soorten weidevogels, zoals Grutto en Kievit. Het gaat dan om grote groepen van vooral doortrekkers die zich verzamelen bij de plasjes in het reservaat. Mogelijk is bij de Kemphanen hetzelfde aan de hand, al liggen de maxima voor hen later in het jaar. In ieder geval zien wij de grote aantallen in het deelgebied Noord, dus in of bij het reservaat.

Figuur 5. Gemiddeld aantal Kemphanen per decade voor de maanden juli en augustus. Ook het lopend gemiddelde over vijf jaar wordt gegeven.

Heel anders is de ontwikkeling van de najaarstrek. Hier kijken we in figuur 5 naar de maanden juli en augustus. Tot begin jaren tachtig zien we hier een toename die daarna omslaat in een afname. Vanaf 1995 blijven de aantallen ongeveer constant op een laag peil. Dit betekent, dat terwijl in het begin van de tellingen de najaarstrek veel groter was dan de voorjaarstrek, tegenwoordig het omgekeerde het geval is.

Figuur 6. Presentie van de Kemphaan per jaar

Alles bij elkaar is de Kemphaan niet alleen als

broedvogel bijna verdwenen, maar ook het totale aantal doortrekkers lijkt verminderd te zijn. Omdat deze soort vaak in relatief grote groepen wordt waargenomen is er nogal wat spreiding tussen de jaren. In dit soort gevallen geeft de presentie (het percentage van de tellingen waarbij een soort wordt gezien) vaak een indruk over de ontwikkeling. Uit figuur 6 blijkt dat de presentie min of meer constant

blijft rond de 50% tot ongeveer 1990 en daarna snel afneemt en rond ongeveer 25% stabiliseert. Dit suggereert dat het aantal groepen Kemphanen dat de Eempolders aandoet door de landinrichting is afgenomen. Deze trend is ook enigszins zichtbaar in figuur 1, maar door de grote variaties tussen de jaren minder duidelijk.

Referenties

Jonkers, D.A., Kole, R.A. & Taapken, J, (red.) 1987. Vogels tussen Vecht en Eem. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum

Vogelzang, F, 2002, Kemphaan *Philomachus pugnax* p.124 in LWVT/SOVON 2002. Vogeltrek over Nederland 1976-1993. Schuyt & Co., Haarlem

Oproep meldingen Klapeksters in het Gooi e.o.

Zoals veel leden van de VWG zullen weten houd ik me bezig met onderzoek naar de Klapekster op de Tafelbergheide, die daar jaarlijks present is. Momenteel ben ik bezig om de gegevens van de afgelopen winter uit te werken en heb ik uitgezocht op welke plaatsen in het werkgebied van de Vogelwerkgroep Klapeksters zijn gezien. Aangezien er jaarlijks fluctuaties zijn in aantallen doortrekkende en pleisterende Klapeksters, zou ik graag waarnemingen ontvangen. Wanneer iemand een Klapekster ziet – al is het bij wijze van spreken dagelijks op de zelfde plek – zou ik het bijzonder op prijs stellen als daarvan melding wordt gedaan op www.waarneming.nl (of www.gooi.waarneming.nl). Mensen die geen inlogcode hebben daarvoor, of niet over internet beschikken, kunnen waarnemingskaartjes invullen of de waarnemingen rechtstreeks aan mij doorgeven. Opmerkingen over opvallend gedrag, interactie met andere dieren, voedsel, enz. zijn uiteraard ook zeer welkom. Op deze manier wil ik inzicht verkrijgen in de doortrek, aankomst- en vertrekdata en komen mogelijk interessante gegevens boven water over specifiek gedrag en voedsel van de Klapeksters in het Gooi e.o.

De eerste Klapekster kan vanaf (ongeveer) half september aankomen. De eerste meldingen van de afgelopen drie jaar waren respectievelijk 8 oktober (2007), 1 oktober (2008) en 13 oktober (2009) en betroffen in alle gevallen de Tafelbergheide.

Bij voorbaat dank!

Paul van der Poel, Klaver 59, 1273 AK Huizen
T 035 683 15 92

E klapekster.paul@gmail.com

Natuurprijs Zomergroetloop 2010

Harry de Rooij & Hanneke Sevink

Zondagochtend 20 juni heel vroeg heeft onze werkgroep de Natuurprijs Zomergroetloop 2010 gewonnen. Deze prijs is aangeboden door alle deelnemers van de Zomergroetloop 2010 (alle deelnemers doneerden een bijdrage aan de prijs om 5.15 uur), de Stichting Atletiek-evenementen Hilversum en de Gemeente Hilversum.

Er waren vier nominaties en de deelnemers aan de loop mochten nadat de vier presentaties waren geweest een keuze maken. Onze inzending (geld voor een klimuitrusting) is het geworden. Het bedrag zal ongeveer € 900 bedragen.

Wij zijn Rien Rense, de voorzitter van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, veel dank verschuldigd voor zijn bijdrage. Hij heeft ons flink achter de broek aan gezeten voor het maken van de offerte en hij heeft zelf bijgedragen aan de tekst voor onze inzending. Rien, dank je wel!

Jelle Harder kwam ons 's morgens vroeg aanmoedigen en heeft nevenstaande foto gemaakt van de prijsuitreiking door Jacques van Rooijen. Dank je wel, Jelle.

En vooral dank aan alle deelnemers van de Zomergroetloop 2010

Hanneke Sevink ontvangt de prijs uit handen van Jacques van Rooijen. Foto: Jelle Harder

PS Een aanrader voor andere werkgroepen in 2011!

Vogelherkenningscursus voor volwassenen (16+)

Dinsdagavond 28 september 2010 start de vogelherkenningscursus van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken voor volwassenen (16+).

Op 6 dinsdagavonden (28 september, 5, 12, 19 en 26 oktober en 2 november) van 20.00 tot 22.15 uur vertellen we u, met gebruik van dia's en beamerpresentaties, over vogels die in dit jaargetijde in onze omgeving voorkomen. De cursus wordt gehouden in de Infoschuur van het Goois Natuurreservaat aan de Naarderweg (bij de natuurbrug tussen Hilversum en Bussum).

Naast de zes theorieavonden gaan we ook vier keer op excursie in diverse natuurgebieden om onze opgedane kennis in praktijk te brengen. De excursies zijn 's morgens vanaf 08.00 uur op: zondag 10 oktober, zaterdag 16 oktober, zondag 24 oktober en zaterdag 30 oktober.

De kosten voor deze cursus zijn:

€ 30 voor leden van de Vogelwerkgroep, € 35 voor niet-leden (consumpties inbegrepen)

Er is een wachtlijst voor deze cursus maar u kunt zich altijd opgeven. Zodra er plaats is wordt u uitgenodigd voor de cursus; mocht deze vol zijn dan staat u automatisch op de wachtlijst voor de eerstvolgende cursus.

Aanmelden bij: conny.leijdekker@kpnplanet.nl of tel. 035-6936099 of via onze website: www.vwggooi.nl

Stop de handel in roofvogels

Uit onderzoek van Vogelbescherming Nederland blijkt dat het aantal roofvogels dat in Nederland als huisdier wordt gehouden de afgelopen tien jaar meer dan vertienvoudigd is! Dat komt vooral omdat eind jaren negentig de wetgeving om roofvogels en uilen te verhandelen danig is versoepeld.

Vogelbescherming gaat daarom met het in augustus verschenen rapport naar ‘de politiek’ om aandacht voor deze ongewenste ontwikkeling te vragen.

Josée van Beek

Roofvogels in de vrije natuur zijn toch veel mooier dan die in gevangenschap worden gehouden ... zou je zeggen! Maar er is een groeiend aantal mensen in ons land dat daar heel anders over denkt.

Luggervalk Foto: Vogelbescherming

Een populaire vorm van entertainment is tegenwoordig het bezoeken van roofvogel-shows. Dat is een bijzonder verontrustende en ongewenste ontwikkeling. Want tijdens deze evenementen, die weinig educatieve elementen bevatten, staat sensatie voorop. En met name dat spectaculaire sfeertje rond de prestaties en het uiterlijk van deze schitterende vogelsoorten is voor menigeen aanleiding om er een ‘voor thuis’ aan te schaffen!

Die toegenomen belangstelling voor roofvogels is op zijn zachtst gezegd géén goede zaak. Er zijn namelijk grote risico’s aan verbonden. Niet alleen voor de natuur, maar ook voor de vogels zelf. Het zijn vogels die níet in gevangenschap thuishoren. Het VARA-radioprogramma ‘Vroege Vogels’ besteedde op zondagochtend 8 augustus aandacht aan dit onderwerp. Kijk voor meer informatie eens op hun site,

‘www.vroegevogels.vara.nl’.

Handel!

Wist u dat een Oehoe € 300 kost, een Havik zes keer zoveel, en een paartje Slechtvalk heb je niet voor minder dan € 1000?

Iedereen mag een vogel in zijn bezit hebben; kijk maar op internet en kies maar uit! Het is een florierende handel geworden. Ik hoorde tijdens het eerdergenoemde radioprogramma zeggen dat een boer die eerst in motorfietsen en daarna in surfplanken handelde nu is overgegaan op de lucratieve handel in uilen. Hij heeft er inmiddels 27, die hij zelf kweekt. En hij is niet de enige. Er is geen wet die het verbiedt. De shows, de handel, het is allemaal legaal. Met een gesloten pootring heb je geen enkele last met de wetgever. En zoals gezegd zijn deze beesten helemaal niet geschikt om in gevangenschap te houden.

Welke risico’s zijn er voor de natuur?

Een gekweekte vogel is dus een legaal object, maar dit is helemaal geen veilige norm. Er zijn mensen die vogels uit het nest stelen, en vervolgens voorzien van een ring. Een andere bedreiging van de natuur is dat de vogels nog wel eens ontsnappen en gaan concurreren met in vrijheid vliegende roofvogels. Grotere ontsnapte exemplaren verdrijven zo de kleinere, reeds aanwezige roofvogels uit hun gebied, en nemen de zaak over. En het komt ook voor dat vreemde vogels die hier helemaal niet voorkomen zorgen voor genetische vervuiling.

Wat moet er gebeuren?

Hans Peters van Vogelbescherming Nederland zegt in het programma Vroege Vogels: “Het zou beter zijn als die shows alleen en uitsluitend worden geleid door valkeniers; mensen dus met een erkende opleiding die ook educatief informeren. Maar eigenlijk is het

standpunt van Vogelbescherming dat er een algeheel verbod op zowel het showen als het houden van roofvogels komt.

We pleiten bovendien voor een DNA-paspoort voor elke vogel om het stelen uit nesten tegen te gaan.” Het blijkt dat werkelijk álles te koop is, dus ook heel zeldzame vogels uit verre landen; vogels die hier dus helemaal niet thuishoren.

En de fokkers gaan ook heel erg ver. Zo zijn er inmiddels, naast hybride soorten die je ook in de natuur vindt, ook ‘tribrides’. Kruisingen van drie soorten. Een schrikwekkend voorbeeld is aangetroffen: de kruising van Giervalk, Slechtvalk en Smelleken, een volstrekt onnatuurlijke mix.

Vergelijk het met vechthonden. Het leed is niet te overzien als zo’n vogel ontsnapt.

Kerkuil

(Foto: Vogelbescherming)

Er moet iets gebeuren. Vogelbescherming heeft daarom alle feiten op een rijtje gezet met betrekking tot het bezit, de handel en het showen van roofvogels. En ze heeft onderzocht om hoeveel ontsnapte vogels het nu eigenlijk gaat. Met dit rapport willen Vogelbescherming Nederland, Werkgroep Roofvogels Nederland en Steenuilenoverleg Nederland bepleiten dat er meer toezicht komt op handel en het houden van roofvogels. Maar ook en dat is zeker zo belangrijk, handhaving. Het is zo dat alle uilen en roofvogels die van nature voorkomen in de Europese Unie zijn beschermd onder de Flora- en faunawet. Bezit en handel van inheemse soorten is verboden, maar het fokken van de vogels niet. Dat moet veranderen!

Situatie in het Gooi

Hanneke Sevink, voorzitter van de Werkgroep Roofvogels Nederland, tevens lid van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, zegt

DOE MEE

Steun de petitie en zet digitaal een handtekening. Kijk in je mail naar je Vliegensvluggertje 2010.19 of ga direct naar <http://roofvogels.petities.nl>. Daar kunt je je handtekening zetten voor het verbod op het houden/fokken van beschermde roofvogels door particulieren. Op 8 november wordt de petitie aan de voorzitter van de Tweede Kamer aangeboden.

desgevraagd: “Natuurlijk, ook hier in het Gooi worden vogelshows gehouden. Denk bijvoorbeeld aan het Houthakkersfestival in Lage Vuursche op 21 augustus. Onderdeel van het programma daar was een ‘optreden’ van een valkenier. En ja, valkenier of niet, zo’n demonstratie met vogels heeft toch een aanmoedigend effect op de toeschouwers!” Ook bij het Muiderslot, weet Hanneke, worden regelmatig shows gehouden.

Merk je iets van roof uit de nesten van de roofvogels in ons gebied?

“Er worden ook wel eieren gestolen maar het wegnemen van de jongen is favoriet. Het is goed te merken wanneer de jongen uit het nest zijn geroofd. Dat is te zien aan de sporen die de rovers achterlaten. Zoals de indrukken van autobanden tot ónderaan de boom waarin het nest zit. En we zien in de boom dat er anders dan normaal in is geklommen. Hoeveel nesten er worden leeggehaald is moeilijk te zeggen, omdat er ook sprake kan zijn van andere oorzaken dan menselijk ingrijpen. Maar elk nest is er een te veel, en twee of drie Havikjes die niet in vrijheid kunnen opgroeien zijn er twee of drie te veel.”

Merk je iets van ontsnapte exemplaren?

“We horen daarover wel, zoals onlangs over de Oehoe die in het Brediuskwartier te Bussum is gesignaleerd. Veel mensen in de wijk vinden het erg leuk maar het is wel een ontsnapt dier. Het vervelende is dat we niet weten wie welke roofvogel in Nederland houdt. Daarvan wordt geen overzicht gehouden.”

Meer weten?

Wie zich verder in deze materie wil verdiepen vindt nuttige informatie op de site van Vogelbescherming Nederland, nl. Kies “Download Rapport Roofvogel- en uilenshows in Nederland”. Aan dit rapport heeft Hanneke Sevink haar medewerking verleend. De auteurs Arnold van Kreveld en Ingrid Roerhorst hebben mooi werk geleverd met hun inventarisatie van de feiten. Aan het eind vindt u bovendien een indrukwekkende lijst van geraadpleegde literatuur.

Gooise heidevelden in trek

Boompieper, Roodborsttapuit en Boomleeuwerik voelen zich thuis in de heidegebieden van het Gooi. Ronald Hofmeester telde in het voorjaar van 2009 het aantal vogels en hun territoria in elf heidegebieden: de Limitische Heide, Nieuw Bussummer Heide, Vliegheide, Groeve Oostermeent, Fransche Kampheide, Tafelbergheide, Blaricummerheide, Bussummerheide, Westerheide, Zuiderheide en Hoorneboegsche Heide.

Carla van Lingen

Roodborsttapuit

Foto: Paul v.d. Poel

Van de drie soorten is de Roodborsttapuit de absolute winnaar met maar liefst 89 territoria. Hij komt in alle terreinen voor met uitzondering van de Vliegheide. Zijn meest favoriete leefgebieden zijn de Westerheide met 24 territoria en de Tafelbergheide waar hij met de hoogste dichtheden voor komt: 31 per 100 ha. De vogel ziet er bijna tropisch uit met zijn zwarte kop, witte nek en rode borst. Hij houdt van open tot halfopen afwisselende terreinen met opschietende kruiden. De toppen van lage bomen en struiken gebruikt hij als uitkijkpost om insecten en ander klein grut te spotten. Landelijk gezien heeft de vogel in de jaren 80 van de vorige eeuw een slechte tijd doorgemaakt. Door de achteruitgang van zijn leefgebied belandde hij in 1994 op de Rode Lijst. De laatste jaren is hij bezig met een hoopvolle comeback. Hij heeft zijn leefgebied verlegd van de agrarische cultuurlandschappen naar de natuurgebieden. Het aantal broedparen in ons land wordt nu geschat op 7000.

De Boompieper voelt zich in alle onderzochte heideterreinen thuis. Het is een klein tenger bruin vogeltje met donkere strepen en een witte borst. Zijn zang is opvallend: luid piepend laat hij zich met gespreide vleugels uit de lucht vallen. Hij houdt van grote open plekken die omgeven zijn door bomen. Zijn eten zoekt hij in de kruidlaag tot een halve

meter boven de grond. Hier maakt hij ook zijn goed verborgen nestje. Er zijn 71 leefgebieden vastgesteld in alle heideterreinen. Alleen op de Hoorneboegsche Heide, Westerheide en Zuiderheide is een daling vastgesteld. Dat komt waarschijnlijk door het verwijderen van opslag van bomen en struiken.

Boompieper

Foto: Paul v.d. Poel

De Boomleeuwerik houdt nu eenmaal van afwisseling: niet alléén heide of alléén bos, maar van alles een beetje. Landelijk gezien is hij met 40.000 broedparen de absolute winnaar van dit drietal.

Boomleeuwerik

Foto: Paul v.d. Poel

De Boomleeuwerik sluit de rij met slechts 27 territoria. Hoewel zijn naam anders doet vermoeden houdt deze vogel van kale, zandige plekken. Zijn territoria zijn daarom vooral te vinden op de Blaricummerheide,

Tafelbergheide, Zuiderheide en Westerheide. Hij lijkt op de Veldleeuwerik maar heeft een kortere staart, en wenkbrauwstrepen die op zijn achterhoofd samenkomen. De vogel is nogal veeleisend als het om de grootte van zijn leefgebied gaat. Met minder dan 5 ha neemt hij geen genoegen en 25 ha geen uitzondering. Roodborsttapuit en Boompieper zijn al heel tevreden met 2 tot 5 ha per territorium. Er zijn in heel Nederland 5000 broedparen van de Boomleeuwerik geteld.

Opvallend is dat deze drie vogelsoorten die dichtbij of op de grond hun nestje bouwen zelfs nog voorkomen op bijvoorbeeld de Hoorneboegsche Heide, waar honden los mogen lopen. Hun dichtheid in aantallen is wel een stuk geringer dan op de Tafelberg- en

Westerheide waar een aanlijngedod geldt. Volgens Hofmeester zal het niet gemakkelijk zijn om ieder terrein zo te beheren dat elke soort het nog meer naar de zin krijgt. Er zijn in het verleden al een heleboel maatregelen getroffen. Bovendien staan de eisen die de vogels stellen aan de terreinen soms lijnrecht tegenover elkaar.

Dirk Prop heeft twee jaar geleden de Werkgroep Broedvogels opgericht. Hij neemt voor 2010 de tellingen van Ronald Hofmeester over. Prop: "Tot 1980 zaten in onze heidegebieden nog vogels als Wulp, Patrijs en Korhaan. Die zijn door de intensieve betreding verdwenen. De kleinere vogels houden we over, maar die doen het opvallend goed. Die vinden onze heidegebieden een koninklijk plekje."

Bron: Verkenning voorjaar 2009 "Voorkomen en verspreiding van Roodborsttapuit, Boomleeuwerik en Boompieper in de Gooise heidegebieden." Ronald Hofmeester.

Nieuwe uitgaven van de Vogelwerkgroep

Publicaties zijn te lenen uit de verenigingsbibliotheek. De medewerkers krijgen gratis een exemplaar.

Dick Jonkers

Resultaten van weidevogelbescherming in 2010.

Met de regelmaat van een klok verschijnt ieder jaar het verslag van de Weidevogelbeschermingsgroep Westelijk Eemgebied, een van de vele werkgroepen binnen onze vereniging. Na jarenlang in samenwerking met de agrariërs in Eemland te hebben gewerkt aan het project 'Afstemmen Instrumenten Weidevogelbeheer in Eemland, is dit project na het seizoen 2009 afgesloten. Hiervoor in de plaats kwam het landelijke Subsidiestelsel Natuur- en Landschapsbeheer (SNL). Vergeleken met het vorige project komt dit erop neer dat nu een natuurbeheerplan de basis vormt. Hierin zijn beheertypen voor percelen opgenomen met voor elk type een beheerpakket en een daarbij horende vergoeding voor de deelnemende agrariër.

31 Weidevogelbeschermers namen in 2010 een gebied met een totale oppervlakte van 953 ha bij 40 agrariërs onder hun hoede. De resultaten van hun werk waren ook dit jaar weer hoopgevend. Het aantal gevonden legsels bedroeg 706. De Kievit ging hierbij aan kop met 490 nesten, gevolgd door de Grutto (85), Tureluur (56) en Scholekster (50). Verder nog Bontbekplevier (12), Slobeend (8), Gele Kwikstaart (3) en Kluut (2). Hiervan kwamen 137 legsels niet uit, waarvan 96 door predatie, vooral bij de Kievit. Zwarte Kraaien en meeuwen waren daar vooral verantwoordelijk voor. De predatie door vossen was gering. Door de nestbescherming veroorzaakten landbouwkundige werkzaamheden te verwaarlozen verliezen. Het verplaatsen van nesten met behulp van schalen of kistjes bood in sommige gevallen soelaas als er op percelen gewerkt moest worden. Er wordt in het verslag ook aandacht geschonken aan de problemen die vooral 'zomerganzen' veroorzaken voor de agrariërs en weidevogels. Zo zijn er nog veel meer wetenswaardigheden te vinden in deze lezenswaardige publicatie.

Weidevogelbeschermingsgroep Westelijk Eemgebied 2010. *Resultaten-Verslag 2010. Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, Hilversum*. Uitgave 188. 6 blz. + bijlagen.

Verslag excursie De Groene Jonker

Het is erg rustig op station Bussum-zuid als we om 8.00 uur met vijftien deelnemers, inclusief gids, naar natuurgebied De Groene Jonker vertrekken. De autorit is circa 50 minuten. Gaandeweg zien we het landschap ruimer en leger worden. De zon schijnt al flink, het is een dag in een heel warme, zeg maar hete periode, begin juli 2010.

Josée van Beek

Opmerkelijk genoeg heeft het relatief late tijdstip van aankomst tegen negenen geen enkele invloed op het aanbod van de moeras- en weidevogels in dit bijzondere gebied. In de felle zon op deze mooie zaterdagochtend 10 juli scharrelen talloze soorten gemoedelijk door het plas-drasgebied, waarvan grote delen in deze tijd droger staan dan tevoren. Er is een duidelijke wandelroute, waarvan geen mens mag afwijken! Onze gids vandaag, Bertus van de Brink, zegt: "Mensen die ervan afwijken om een vogel beter te kunnen fotograferen worden streng beboet! Boswachters waken zeer goed om zo dit unieke biotoop te beschermen." En dat is maar goed ook!

Waterhals

Foto: Bert Roelofs

Meerkoetjes en Kemphanen: hun grote aantal is bijzonder. We hebben daarentegen één Kluut

gezien, een paar Wulpen; in een kort moment gelukkig ook een Waterral met jong. We genoten van het fraaie gezicht van overvliegende Lepelaars in de strakblauwe lucht. Ook de op de informatieborden al aangekondigde Purperreiger is gezien en natuurlijk de Blauwe Reiger (waarvan een exemplaar dood in een plasje, half in het riet). We zijn verrast door snel overvliegende Puttertjes! En de zwaluwen ontbraken ook niet, alle soorten, zijn gezien, behalve de Oeverzwaluw. Buitengewoon blij zijn we als we zo vlak voor ons de wonderschone Geoorde Futen en hun jongen zien, met die knalrode ogen en zo kenmerkende okergele veertjes daaromheen; ze waren niet te missen.

Grauwe Gans met enorme halsband, een niet alleedaags gezicht

Foto: Bert Roelofs

Vogelwalhalla

Sommige delen van het gebied bieden zoveel vogels tegelijk, dat ik moest denken aan die oude educatieve schoolplaten waarop dieren stonden afgebeeld waarvan ik het gevoel kreeg dat ze gewoon maar bij elkaar waren gezet om van te leren. Nou, hier waren ze gewoon écht met elkaar aan het scharrelen. Waterhoen, Meerkoet met jongen van eerste en tweede leg, moeder Kuifeend met zes jongen, Krak-, Slob-, en Bergeenden, Nijlganzen, Kemphanen in gevarieerde zomerpracht en van diverse leeftijden, Visdiefjes, Zwarte Stern, Bosruiter,

Tureluur, Watersnip, Scholekster, Kievit, Aalscholver met de vleugels wijd, her en der een Witte kwikstaart, waarvan een exemplaar uitgeteld, op een oevertje met de snavel open...moeder, wat is het heet!
In het riet de Rietzanger, Kleine Karekiet, Rietgors. En helaas onzichtbaar, het Porseleinhoen die in het gebied voorkomt. Wel gehoord, maar nee, niet gezien.

Langzaam aan steeg de temperatuur tot - ik denk wel - 30 graden en tegen 12.00 uur hielden we het gebied voor gezien. Klaar om te vertrekken, gelukkig in een auto met airco!

Tip: dit is typisch een gebied om met een telescoop naartoe te gaan. Rustig neerzetten, eventueel een stoeltje mee en lekker op je gemak kijken.

De Groene Jonker behoort tot de zogenoemde , 'nieuwe natuur'. Het is een polder van ruim 100 ha, gelegen ten oosten van Zevenhoven. Het vormt de beoogde, zo belangrijke schakel tussen de Nieuwkoopse en Vinkeveense Plassen. Drie jaar geleden was het nog een landbouwgebied. In deze schatkamer aan biodiversiteit hebben veel bedreigde vogelsoorten hun plek hebben gevonden: de Lepelaar (die zich hier permanent heeft gevestigd), Geoorde Fuut, Roerdomp, Grutto en Kleinst Waterhoen. En met name voor de Waterral zorgt de combinatie van slik en riet door het fluctuerende waterpeil voor de perfecte biotoop.

Mutaties Ledenbestand

Nieuwe Leden

S. Beekman	Hollandselaan 8	1213 AN Hilversum	035	6280839	H
A. Beekman	Hollandselaan 8	1213 AN Hilversum	035	6280839	G
Mw. C Van Den Berg	Verdilaan 10 A	1271 BZ Hilversum	035	6565549	G
Hr. Van De Brink	Herdersweg 23	1272 AG Huizen	06	53165665	G
Mw. M. Groeneveld	Parklaan 38	1405 GR Bussum	035	6918545	G
Mw. T.G. Mulder-Geusebroek	Meikevermeent 30	1218 HE Hilversum	035	6916994	G
Mw M Wolthers	Hollandselaan 8	1213 AN Hilversum	035	6280839	H
Mw. A Zijlstra-Van Galen	Meikevermeent 42	1218 HG Hilversum	035	6935695	G

Adreswijzigingen

C. Brinkman	Hermelijnstraat 69	1216 EC Hilversum	035	6851608	G
S. W. Constandse	Joh. Vermeerstraat 75 3-H	1071 DN Amsterdam	06	22407611	G
J P Kostelijk	Graaf Floris V Weg	3739 NC Holl. Rading	035	6946777	G

Bedankt

Media Centr.Gooi &Vechtstreek	Postbus 1138	1200 BC Hilversum			
Gemeente Wijdmeren	Postbus 41	1243 ZG Wijdmeren			
R. Rohde	Prof. De Jongstraat 3	1221 HX Hilversum	035-	6422629	H
R. H. Heijbroek	Meentweg 63	1406 KD Bussum			G
G. J. A. Kuitenbrouwer	Postweg 29	3769 BV Soesterberg	06-	26518312	G

Overleden

R. Broeckman	Pr. Bernhardlaan 8-B	3761 AB Soest			
--------------	----------------------	---------------	--	--	--

Uitgeschreven

Mw. A. Scholte	Javalaan 12	1217 HE Hilversum			G
Mw. H. Van Barneveld	Kap..De Langestraat 131	1318 DJ Almere			G
G. J. Kroon	Jac.P.Thijsssepark 253	1411 XR Naarden			G

Beter één vogel in de hand . . .

Na het symposium over ‘Ambachtelijk Werken *met* Wilde Vogels’, dat in april 2006 in Utrecht gehouden werd, is systematisch beschreven hoe wilsterflappers en andere vogelvangsters vroeger te werk gingen. Maar dit boek gaat verder dan de cultuurhistorische belangstelling, de waarde van het vangen van vogels is van grote betekenis voor de natuurbescherming en voor wetenschappelijk onderzoek.

Boekbespreking Paul Keuning

Van boeken lezen word je wijzer, dat geldt zeker voor dit uitgebreide overzicht over de vogelvangst. In de eerste plaats leerde ik dat je niet op je eerste indruk af moet gaan, want eerlijk gezegd doet de omslag wat oubollig aan.

Maar de schrijvers hebben onder redactie van J.T. Lumeij, D.A. Jonkers en J.J.H.G.D. Karelse meer gedaan dan alleen een historisch overzicht maken van de diverse vangstmethoden. Het eigentijdse perspectief zorgt ervoor dat je met dit boek op schoot veel te weten komt over biologisch onderzoek en de wettelijke mogelijkheden om deze vormen van vogelbescherming voort te laten bestaan. Nieuw voor mij was de manier waarop Haviken en Slechtvalken met intensieve ‘training’ voorbereid worden op hun taak. In het hoofdstuk over de Valkerij lees je dat de valkenier zelf ook een opleiding van jaren

achter de rug heeft met stages en een pittig examen, voordat hij zijn vogels mag inzetten. De Havik wordt onder andere gebruikt om vliegvelden en voetbalstadions vrij te houden van ongewenst fladderend wild. Wat een groot verschil is er tussen een valkenier en iemand die commerciële roofvogelshows houdt. Het woord ganzenflappen komt natuurlijk van het slagnet dat plotseling over de gelokte wilde ganzen heen flapt. Al in de 15^e eeuw werden ganzen zo gevangen om in de winter het hoofd boven water te kunnen houden. Aan deze vangstmethode is in al die eeuwen in principe niet veel veranderd. Alleen het doel waarvoor is bijgesteld: nu wordt er grensoverschrijdend wetenschappelijk onderzoek gedaan.

Wilsterflappen

Waarom wordt juist de Goudplevier van oudsher gevangen en niet de Kievit of de Zilverplevier? Dat wordt in dit hoofdstuk niet duidelijk. Wel dat deze vooral Friese volkssport veel kunde en behendigheid vraagt. Plevieren brachten veel geld in het laatje; ze waren een delicatessen in dure restaurants. De uit biologisch onderzoek verkregen gegevens hebben de afgelopen vijftig jaar al tot tientallen nieuwe inzichten geleid. Dit was niet mogelijk geweest zonder de Goudplevieren echt in handen te hebben. Dank aan de Friezen die er weer en wind op uit trekken.

De Vinkenbaan

Vandaag stond in de krant dat een Groene Bijeneter gesignaleerd was op de vinkenbaan bij Castricum. Door het vangen van vele vogelsoorten en door het ringen weten we meer over verspreiding en het trekgedrag. Die gegevens komen weer ten goede aan de vogel- en natuurbescherming.

Kievitseieren zoeken

Deze al eeuwen bestaande praktijk is de laatste tijd in opspraak geraakt. Nieuwe wetgeving

staat het nog maar onder beperkte voorwaarden alleen in Friesland toe. De samenstellers van dit boek nemen duidelijk stelling in door te stellen dat het zoeken van kievitseieren in veel gevallen voorwaarde is voor het wekken van belangstelling voor de natuur. Daadwerkelijk meehelpen aan weidevogelbeheer gebeurt in Friesland tien keer zo veel als in de andere provincies.

Kievit, juveniel

Foto: Bert Roelofs

De vraag blijft of in een neergaande trend van het aantal weidevogels deze ingreep in het nestsucces voort moet blijven bestaan.

De aantrekkingskracht van de leeuwerikenspiegel.

Raar maar waar: een draaiend, spiegelend stukje hout zorgt er voor dat leeuweriken uit de lucht lijken te vallen op weg naar de spiegel. Met een slagnet in de buurt heb je de leeuweriken zo te pakken. Klaar voor consumptie (vroeger) of onderzoek (nu).

Houtsnippenvangst

Het net op de omslag van het boek is bedoeld voor de vangst van Houtsnippen. Deze zogenaamde laatflouw kan de jager over de snip laten vallen op het moment dat deze het net in vliegt. Alleen in Gaasterland wordt deze vangsttechniek nog toegepast.

Kwartelvangst

In de hoge begroeiing zet de vanger een steeknet rechtop. Maar ook met een dun net dat over de plek waar het kwartelgeluid vandaan komt kan de vanger succes hebben. Die laatste manier heet vangen met de spreij. De kennis om effectief Kwartels te vangen is nog maar bij enkele Brabantse families aanwezig. Jammer toch wanneer een eeuwenoude traditie zomaar zou uitsterven.

Eendenkooi en kooibedrijf

In de Flora- en faunawet is dit naast het

inzetten van jachtvogels een toegestaan middel om vogels tijdelijk in handen te krijgen. Daarom zijn er in Nederland nog 118 eendenkooien in gebruik. Heel boeiend om van nabij mee te maken in een voor bezoek toegankelijke kooi. Beperkende factor is wel de opleidingscapaciteit om kooiker te mogen worden en ook de geringe vergoeding voor de gevangen eenden.

Spreekwoorden en gezegden

Veel metaforen hebben betrekking op verleiding en bedrog. Met de vele uitdrukkingen uit de valkerij en de vogelvangst in het algemeen slaan de samenstellers een goede slag. Maar dit hoofdstuk gaat verder dan alleen de etymologische verklaringen. De omgang van mens en natuur door de eeuwen heen komt goed tot uiting in de zegswijzen. Wat te denken van 'Iets de kop indrukken?' Zangvogeltjes werden gedood door met de duim hun kopje in te drukken.

De mens-vogelrelatie kende vanaf de middeleeuwen twee gezichten. Zangvogels vlogen in de huizen van de gewone man vrij rond. De leeuwerik werd gewaardeerd om zijn zang, maar 'in de herfst moet ik het hebben van uw vlees'. Toch gaan de oudst bewaard gebleven versregels uit ons cultuurgebied over het feit dat alle vogels al begonnen zijn met het bouwen van hun nestje, waarom jij en ik dan nog niet? Een liefdesversje uit het jaar 1100: *'Hebban olla vogala nestas hagunnan hinase ic andu thu'*.

Met interesse heb ik gelezen over de symbolische betekenis die aan vogels toegekend werd. Raven, Kraaien en Eksters, maar ook uilen werden geassocieerd met heksen en duivels. Als een Ooievaar of een zwaluw jouw huis had uitgekozen om te nestelen, dan bracht dat geluk. En de IJsvogel was standvastig temidden van de woelige baren.

Ook al kijken we in ons technologische tijdperk van wat zakelijker tegen de natuur en de vogels aan, we kennen er geen magische krachten meer aan toe, de commotie rond de Huismus die de dominostenen dreigde om te gooien en de grote aanhang van de vogelbescherming laten zien dat velen toch begaan zijn met het lot van de ons omringende vogels.

Vogelvangsters en de wet

De Flora- en faunawet volgt de Europese Vogelrichtlijnen en daarmee is het vangen van wilde vogels om uitsluitend economische

redenen verboden, punt. Gelukkig weten jagers en vogelvangsters hoe ze aan ontheffingen kunnen komen. Via de provincie, met medewerking van de beheerder van het gebied, kunnen er altijd nog vergunningen verstrekt worden wanneer het gaat om schadebestrijding, ring- en ander wetenschappelijk onderzoek, zoals voor influenza-onderzoek. Een ontheffing wordt ook gegeven wanneer de veiligheid in het geding komt: bij vliegvelden mogen vogels verjaagd worden met Haviken of Slechtvalken. Die uitzonderingen blijven dus mogelijk voor ganzen- en wilsterflappers, voor de houtsnippenvangsters met de laatflouw en voor de kwartelvangsters. Valkeniers en de

werkers in de eendenkooi werken al met toegestane middelen.

Mijn conclusie:

Dit boek is niet alleen bijzonder interessant door alle bijeengebrachte kennis over de vogelvangst, het is tegelijk een oproep aan beleidsmakers om een visie te ontwikkelen hoe deze eeuwenoude kennis in de praktijk kan blijven voortbestaan. Want daarvoor is verruiming van de wettelijke kaders niet voldoende. Overdracht van kennis door gedegen praktijkopleidingen en financiële waardering voor dit werk zijn nodig om deze vaardigheden in stand te houden.

Beter één vogel in de hand ... Vogelvangst in ambacht en wetenschap

Samenstelling en redactie: J.T. Lumeij, D.A. Jonkers en J.J.H.D.G. Karelse

Uitgever: KNNV Uitgeverij

Uitvoering: 224 pagina's, 22 x 29cm, hardcover, in kleur met veel illustraties.

ISBN: 978 90 5011 263 5 Prijs: € 34,95

Verkrijgbaar in de boekhandel en via www.knnvuitgeverij.nl

Landelijke archievendag 2010

Op zaterdag 16 oktober 2010 is het Landelijke Archievendag. Die dag is het begin van de Week van de Geschiedenis. De Nederlandse archieven plannen dan allerlei activiteiten om zich aan een breder publiek te presenteren. Ook de archiefdiensten in Hilversum, Naarden en Weesp doen dit jaar mee. Het thema van de Week van de Geschiedenis is *Land en Water*.

Prijsvraag: Veranderend Landschap

De archiefdiensten in het Gooi en Vechtstreekgebied roepen uw hulp in om het veranderend landschap in het Gooi en de Vechtstreek vast te leggen, voor nu en voor later.

Vaak bevatten oude fotoalbums foto's van de omgeving die sinds het maken van de foto onherkenbaar is veranderd. Een heidellandschap waar nu een snelweg ligt, een meent waar nu een woonwijk staat, een ongerepte kust die nu met windmolens is versierd.

Niets maakt de veranderingen zo duidelijk als de vergelijking met een actuele foto van dezelfde plek.

Hoe kunt u meedoen?

Lever twee foto's in met daarop de oude situatie en de huidige situatie. De foto's van toen en nu worden vanaf 16 oktober gepubliceerd op de website www.Gooienvechthistorisch.nl. De allermooiste foto's worden beloond met een leuke prijs voor de inzender.

De foto's kunnen, het liefst digitaal, worden ingestuurd naar info@gooienvechthistorisch.nl.

De digitale foto's moeten tenminste een resolutie hebben van 300 dpi.

U kunt afdrukken van oude foto's ook sturen naar of afgeven bij het Streekarchief Gooi en Vechtstreek in Hilversum. Daar worden ze dan gescand.

Uw inzending moet binnen zijn vóór 1 oktober 2010.

Streekarchief Gooi en Vechtstreek, Postbus 9900, 11201 GM Hilversum

Bezoekadres: Oude Enghweg 23 te Hilversum

Openingstijden: ma. 9.00-13.00 uur, di. – vr. 9.00 – 17.00 uur (035-629 26 46)

Excursie Bargerveen

Jossi Struijs-Verburg

Al op vrijdagavond vertrokken mijn man en ik met de caravan richting het Bargerveen. Onze bestemming in Drenthe voor het hele weekend had als hoofdreden de excursie in het Bargerveen. Dat we met deze excursie mee wilden gaan, stond al lange tijd in onze agenda's: hij stond ook zo prachtig aangekondigd op de website! Die wilden we niet missen.

Voor ons was supervroeg opstaan niet meer noodzakelijk en om 7.00 uur ontmoetten we de rest van de groep op de parkeerplaats bij het Bargerveen. In totaal waren we met acht personen. Van de excursieleiders was alleen Dick Jonkers aanwezig: Erik Hans bleek door heel vervelende omstandigheden afwezig te zijn. We hebben hem na afloop met ons allen een mooie kaart gestuurd.

Het Bargerveen was voor mij een volkomen nieuw natuurgebied. Vóór we voor de wandeling vertrokken gaf Dick ons een uitleg over het ontstaan en de historie van het gebied. Het is een heel groot natuurgebied van 2100 hectare, dat grotendeels bestaat uit hoogveen. We vonden er erg mooie en unieke natuur, met veel water. De onder water gezette gebieden (een aantal met heel aparte dode boomstammetjes) waren van een bijzondere schoonheid.

Foto: Jossi Struijs

Vanaf dat we de parkeerplaats verlieten, begon het vogelen al. De Grasmus liet zich snel zien en horen. Dat ging eigenlijk de hele dag door: er waren opvallend veel Grasmussen in het Bargerveen aanwezig. Ook de Grauwe Klauwier was er vroeg bij, een heel leuke soort om te spotten, tenminste ik had die nog niet eerder gezien. Zo af en toe hebben we ook de prachtige zang gehoord van de Wielewaal,

maar helaas hebben de meesten van ons deze niet kunnen zien. Datzelfde geldt voor de Spotvogel: verschillende keren gehoord, maar niet gezien. Al vroeg in de ochtend waren dit toch leuke waarnemingen. Ook een blauwborstfamilie, Geoorde fuut en de Gele Kwikstaart hoorden daarbij.

Even later kwamen we bij een wat groter stuk water. Daar werd het tijd om ons in te smeren tegen de muggen. De leukste waarneming hier was een Kemphaan.

Foto: Jossi Struijs

Daarna weer doorgewandeld en even later stonden we met z'n allen boven op een uitkijkpunt. Hier hielden we een korte koffiepauze. Vlakbij konden we een paartje Gekraagde Roodstaart erg goed bewonderen. De heel goeie vogelaars onder ons zagen/hoorden hier nog de Wielewaal en de Grauwe Klauwier.

Helaas was even verderop het toegangshek naar de schaapskooi gesloten. Hier zaten veel Holenduiven, maar daar konden we er toch nog een flink aantal van ontdekken.

Foto: Jossi Struijs

Voor de lunch had Dick Jonkers een heel leuke plek in gedachten. Met z'n allen zaten we aan

een heel lange picknicktafel op een rij te genieten van het uitzicht over het water. Maar deze picknickplek was wel helemaal aan de andere kant van het natuurgebied! Het werd een stevige en vlotte wandeling terug, tijdens welke we o.a. nog drie jagende Boomvalken zagen. Voor deze dag was flink warm weer voorspeld. Tijdens de ochtend was het nog best te doen, maar tijdens die flinke wandeling in de middag begonnen we het pas goed warm te krijgen. Gelukkig was het voor iedereen nog te doen.

Uiteindelijk hebben we er een rondje gelopen van ongeveer 17 kilometer, behoorlijk wat! Dus we hebben het grootste deel van het Bargerveen wel gezien tijdens deze excursie. En belangrijker nog: in totaal 77 soorten vogels gespot en/of gehoord.

Met elkaar hebben we de excursiedag afgesloten door nog gezamenlijk wat te drinken op het terras van het plaatselijke café. Daarna ging ieder zijns wegs. Ons wachtte nog een mooie en warme tweede weekenddag kajakken op de Hunze!

Ontvangen literatuur

Samenstelling: Paul Keuning

Dit is een selectie uit de lijst van tijdschriften gericht op vogelnieuws, met name uit de regio.

Dier en Milieu jrg. 85 (3) juni '10 Vakblad voor handhavers op het gebied van Dier en Milieu. Een hartverwarmend interview met Hetty Sinnema van vogelasiel De Fûgelhelling in Ureterp (Fr.). Hier worden elk jaar 4000 vogels en 500 zoogdieren opgenomen. Aan belangstelling geen gebrek, jaarlijks moet aan 6000 bezoekers tekst en uitleg gegeven worden. In Alphen (N.B.) kwam het tot een fikse veroordeling: boete plus hechtenis wegens het vangen en verhandelen van 36 levende, beschermde vogels.

De DompHoorn jrg. 44 (2) juni '10 Natuur- en Vogelwacht De Vijfheerenlanden. C. Uittenbogaard 'Nestkastenactie van de gemeente Leerdam'. Voor 5 euro per nestkast kunnen de inwoners van Leerdam een door de Vogelwacht gemaakt nestkastje bemachtigen.

Dutch Birding jrg. 32 (4) '10 Over Paeleartische vogels. P. Adriaens e.a. 'Een nieuwe visie op het onderscheid tussen Witte en Rouwkwikstaarten.' De 'Kodak grijstrap' en de kleur van de stuit geven hierbij uitsluitsel. M. Robb en A.v.d. Berg 'Identificatie op roepgeluiden van de Witte en de Marokkaanse Kwikstaart'. B. Steffen nam een Afrikaanse Gaper waar bij Luxor in Egypte. J. Poelstra 'Klapeksters in soorten: Hebt u moeite met de verschillen tussen de Iberische, de Woestijn, de Steppe-, de Levantklapekster, de Canarische en de gewone Klapekster? Lees dan dit artikel en bekijk

vooral de foto's. Enkele bijzondere waarnemingen in ons land: een Witstaartkievit in de Kennemerduinen, een Vale Gier (Lopik), Terekrutter (Fr.), Blauwvleugeltaling (Z.-H.), Griel (N-Limburg), Roodstaartzwaluwen (N-Br), Dwergooruil (Gld.), Ralreiger (Flevoland), Woudaap (Z-H), Orpheusspotvogel (Limburg), Krekelzanger (Gr.), Spaanse Mus (IJmuiden), Roze Spreeuw (Texel).

Fitis jrg. 46 (2) mei '10 VWG Zuid-Kennemerland N. Buiten 'Broedvogels van het Kennemerstrand gebaat bij rust'. Ten zuiden van de Zuidpier in IJmuiden ligt deze strandvlakte waar veel Nachtegalen en Braamsluipers broeden. Een groep vrijwilligers beheert en beschermt dit kwetsbare gebied en wil de vrije doorgang met quads en auto's bemoeilijken. F. Koning 'De Zwarte Kraai in de AW-duinen'. Kraaien bezorgen niet alleen maar overlast, ze maken nesten die door Buizerds, Nijlganzen en eenden hergebruikt worden. Driekwart van de gevallen van verstoorde nesten komt voor rekening van jonge puber-soortgenoten. Het natuurcentrum gaat 'Onderzoek opzetten en beschermingsmaatregelen ontwikkelen voor zwaluwen in de Haarlemmermeerpolder'. P. de Rouw 'Witstaartkievit bij Vogelmeer'.

De Grauwe Gans jrg. 26 (2) St. Vogel- en Natuurwacht "Zuid-Flevoland". Jubileumactiviteiten op 28 augustus vanwege 25 jaar. T. Kalkman 'Weer meer deelnemers

bij tuinwaarnemingen, winter '09-'10'.

De Kruisbek jrg. 53 (3) juni '10 Vogelwacht Utrecht. W. Stoopendaal 'Zeldzame, schaarse en kolonievogels in de regio Utrecht in 2009'. De Kluut doet het goed in Utrecht: 12 paar aan de Westdijk bij Spakenburg en 2 paar aan de Korte Maatskade in Eemnes. Ook werden weer Raven waargenomen in de Eempolder.

Meerkoet (2) '10 Natuurvereniging Wierhaven. Naast het Big Day-verslag en de waarnemingenlijst, geen echt vogelnieuws.

Mens & Natuur jrg. 61 (2) zomer '10 IVN-magazine. Veel aandacht voor NME, Natuur Milieu Educatie, geen specifiek vogelnieuws.

Van Nature jrg. 20 (3) juni '10 Tijdschrift van Natuurmonumenten A. Kleinsmit 'Eén voor twaalf voor het Korhoen'. Het geld is op voor extra beschermingsmaatregelen voor de Korhoenders op de Sallandse Heuvelrug.

NatuurNabij jrg 38 (2) juni '10 IVN Eemland Torenvalkkast geplaatst op 27 m hoogte aan de schoorsteen van de oude melkfabriek aan de Soester Eng.

Onze **Waard** jrg. 41 (2) zomer '10 Natuur- en Vogelwacht 'De Alblasserwaard' A. Kooij 'Vogelwerkgroep: grote problemen met de ganzen in de boezems van Kinderdijk. De ganzen hebben een sterk negatieve invloed op het rietareaal'. J. Schoonderwoerd 'Slaapplaatstelling van de Grutto in plasdras polder Langebroek: 1280 overnachtende Grutto's is best veel.' A. Kooij 'Zwarte Sterns met datalogger'. Met apparaatjes van 0.8 gram kunnen de Zuid-Hollandse Zwarte Sterns gevolgd worden. De weidevogelwerkgroep geeft cursussen en houdt studiebijeenkomsten waaraan boeren ook actief deelnemen, soms zelfs als cursusleider.

SOVON - Nieuws jrg. 23 (2) juni '10 Vogelonderzoek Nederland.

- V. de Boer 'Hoeveel overzomerende ganzen telt Nederland?'
- R. Foppen 'SOVON, ook voor al uw nullen', geef via internet ook door wanneer een vogelsoort niet (meer) waargenomen wordt.
- R. Foppen Congres EBCC in Spanje.
- P. Verburg 'Dichten we het gat tussen economie en ecologie?'
- R. Buiten 'In spagaat tussen Zearend en draagvlak.'
- A. Boele e.a. 'Broedvogels in 2010: gevolgen van een koude winter?'

- O. Klaassen & F. Hustings 'Rond 10.000 Halsbandparkieten in Nederland'.
- F. Hustings e.a. 'Kolganzen op de wieden voor sneeuw en vorst'.
- J. v. Bruggen 'Oeverzwaluw in de min, Huiszwaluw stabiel'.
- H. Sierdsema & A. v. Kleunen 'Onderzoek aan Nachtzwaluwen: een vervolg'.

De Steenloper jrg. 28 (2) zomer '10 VWG Den Helder e.o. F. v. Vliet 'Checklist: Natuurvriendelijke maatregelen aan gebouwen'. F. v. Vliet 'Visdieven niet gewenst?' Dan maar zorgen voor alternatieve nestgelegenheden'.

De Takkeling jrg. 18 (2) juni '10 Werkgroep Roofvogels Nederland. G. Ouweneel 'Hallucinaties?' Een ontsnapte Stellers Zearend in Zeeland. P. de Boer 'Nestverstoring bij Blauwe Kiekendieven'. Op Terschelling zijn twee nesten waarvan de jongen bijna volgroeid waren verstoord, de jongen zijn niet teruggevonden. Bezoekers en fotografen moeten bij deze kwetsbare soort op afstand gehouden worden. Rob G. Bijlsma 'Het Korhoen, de Havik en Staatsbosbeheer', in hoeverre heeft het zin om Haviken weg te vangen uit de omgeving waar Korhoenders broeden. R. Kleefstra e.a. 'Broedzorg voor een gevallen Buizerd'. H. Potters 'Welke factoren veroorzaken de afname van de Boomvalk in Noord-Brabant'. S. de Vlas 'Smelleken vangt libellen'. A. Raven 'Dwergeieren bij een Torenvalk'. D. Dekker 'Slechtvalk verjaagt Zwarte Kraaien'.

Het Vogeljaar jrg. 58 (1) '10 Tijdschrift voor vogelstudie en vogelbescherming G. Ouweneel 'De Pantanal', vogelen op de grens van Columbia en Paraguay. L. Ballering 'Marathontelling tussen Uden en Oss'. O. Zijlstra 'Helgoland, een rots in de Duitse Bocht'.

Het Vogeljaar (2) '10 W. Breeveld 'Kleine Rietganzen in Midden-Delfland'. Piet Spoorenberg e.a. 'SOVON broedkartering via internet', vlotte eindrapportage met minder fouten dan bij het handwerk. Jaap Taapken Vogelparade levert fraaie interactiebeelden op van amateurs.

Het Vogeljaar (3) '10 O. Zijlstra 'Noord-Duitsland en Falsterbo in de trektijd'. J. Stuut 'De Zwarte Mees op trek door Nederland en België'.

Programma

De lezingen worden gehouden in de Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263, 1215 JV Hilversum

Zaterdag 11 september: Auto-excursie **Lauwersmeer** o.l.v. Wouter Rohde, Michel Vlaanderen en Piet Spoorenberg. Vertrek om 07.30 uur vanaf parkeerterrein NS-station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Het Lauwersmeer in de trektijd, dat betekent talloze soorten steltlopers, sterns, eenden en meeuwen. *We maken een rondje tegen de klok in, met hopelijk een warm zonnetje in onze rug.* Tussen de middag leggen we aan bij het visrestaurant van Lauwersoog. 's Middags kijken we over het wad bij de Ezumakeeg. Omstreeks zijn 18.00 zijn we weer terug in het Gooi.

Donderdag 23 september: 20.00 uur. **Lezing Harry de Rooij: Uilen in het Gooi**

Harry de Rooij van de Roofvogelwerkgroep verzorgt een prachtige diavoorstelling over de uilen in het Gooi. Hij bespreekt niet alleen de verschillende soorten, maar ook waar ze voorkomen. Veel uilen broeden in nestkasten, ze worden geringd en er wordt speciaal onderzoek gedaan. Dat geeft veel informatie, mooie beelden en boeiende verhalen. Deze speciale avond is ook 'open' voor niet-leden.

Woensdag 29 september: 20.00 uur. **Avifauna-overleg in de Bethlehemkerk!!! (Attentie: is verplaatst)** De onderzoekscoördinatoren bespreken de voortgang van de verschillende onderzoeken. Geïnteresseerden zijn van harte welkom bij deze informatieve bijeenkomst over het werk van de Vogelwerkgroep.

Vrijdag 1 tot en met zondag 3 oktober: Najaarsweekend Ameland.

Er is beperkt ruimte, voor ca. 40 deelnemers, dus als je echt meewilt, is snel aanmelden geboden!

De kosten bedragen € 80,- per persoon.

Inschrijving en betaling dienen plaats te vinden vóór **15 september 2010**.

Inschrijving is definitief als het inschrijvingsformulier ondertekend is ontvangen en het bedrag is overgemaakt op rekening 43.41.08.790 t.n.v. VWG Het Gooi e.o. te Hilversum. Onder vermelding van: najaarsweekend Ameland.

Het formulier kun je rechtstreeks downloaden vanaf onze website www.vwggooi.nl onder:

Programma, najaarsweekend Ameland oktober 2010. Lukt je dit niet, dan kun je een formulier opvragen bij Han Westendorp (035-6423268 of h.westendorp@hetnet.nl)

Inschrijving vindt plaats op basis van volgorde van ontvangst en betaling.

Nadere informatie over locatie en vertrektijden volgt.

Dinsdag 5 oktober tot en met vrijdag 8 oktober: Buitenlandexcursie Duitsland

Speciaal voor de senioren een excursie naar Rees-Grietherort, Duitsland, op nog geen 120 km van het Gooi, met verblijf in een goed hotel met prima keuken. Meer informatie op pagina 21 van het aprilnummer van de De Korhaan, bij de Commissie Buitenland en op www.vwggooi.nl.

Woensdag 13 oktober: 20.00 uur. **Contactavond over vogels kijken op Lesbos** in Westerheem, Frederik van Eedenlaan 73, Hilversum (recreatiezaal 1^e verdieping). Lesbos is volgens het tijdschrift 'Grasduinen' de beste vogelspot van Europa. In mei was er een buitenlandexcursie van de VWG naar dit prachtige vogeleiland. De deelnemers brengen op deze avond verslag uit. Er zijn fantastische foto's gemaakt. Helmoet Vos coördineert de avond.

Zondag 17 oktober: Wandelexcursie **Amsterdamse Waterleidingduinen** nabij Vogelenzang o.l.v. Antje van Slooten en Wouter Rohde. Vertrek van NS-station Bussum-Zuid bij het stationsgebouw om 7.30 uur. De excursie eindigt halverwege de middag en is gericht op duin-, moeras en watervogels.

Donderdag 28 oktober: 20.00 uur. **"Meer over het Naardermeer"** door Gradus Lemmen van Natuurmonumenten. Niet alleen bij het Naardermeer, maar ook in de omgeving wordt hard gewerkt

aan natuurontwikkeling. Er komt een ecologische verbinding met de Ankeveense Plassen en Natuurmonumenten heeft plannen voor de Horstermeer, de Vecht en Loosdrecht. Gradus Lemmen is Beheerder Gooi- en Vechtstreek. Hij vertelt ons over deze ontwikkelingen en de betekenis voor de vogels. Worden de Woudaap en de Roerdomp weer algemeen?

Woensdag 10 november: 20.00 uur. **Contactavond over onze broedvogelinventarisaties** in Westerheem, Frederik van Eedenlaan 73, Hilversum (recreatiezaal 1^e verdieping).

Dirk Prop, Piet Sporenberg en anderen tonen de resultaten van de broedvogelinventarisaties in 2010 van o.a. de Ankeveense Plassen, de Loenderveense Plas en de heidevogels. Dirk zal ook de ervaringen met het geautomatiseerd uitwerken van de inventarisatiegegevens via broedvogelkartering.nl demonstreren. Deze avond is een must voor de deelnemers aan de inventarisaties, maar ook interessant voor de niet-deelnemers.

Zaterdag 13 november: Autodagexcursie naar het **eiland Tiengemeten** in het Haringvliet o.l.v. Dick Jonkers en Poul Hulzink. Verzamelen om 8.00 u NS-station Bussum-Zuid bij het stationsgebouw waarna we om 10.00 uur de veerpont nemen naar Tiengemeten. Op het eiland gaan we wandelen. Landbouw heeft er plaatsgemaakt voor water en plas-dras en ruimte voor vogels. We zullen een keur aan watervogels, steltlopers, roofvogels zien die op het kort geleden ingerichte eiland verblijven. Uiterlijk 16.00 uur nemen we de boot terug; eind van de middag zijn we weer terug bij Bussum-Zuid.

Donderdag 25 november: 20.00 uur. **Algemene Ledenvergadering** en na de pauze een lezing. Bethlehemkerk, Loosdrechtseweg 263, 1215 JV Hilversum.

Zondag 28 november: Wandeling **Loenderveense Plas** o.l.v. Piet Sporenberg en Arnold Top. Vertrek om 9.00 u vanaf ingang waterleidinggebied van Waternet aan de Bloklaan te Loenen (vanuit Oud-Loosdrecht net na Fort Spion). De excursie duurt tot ongeveer 14.00 uur en is gericht op watervogels.

Maandag 27 december: Rondje **Oostvaardersplassen** o.l.v. Wouter Rohde, Michel Vlaanderen en Antje van Slooten. Vertrek om 9.00 uur vanaf parkeerterrein NS-station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). We gaan naar het uitkijkpunt Jan van den Bospad. Dan verder naar de uitkijpunten langs de Oostvaardersdijk en sluiten af met een fijne wandeling in het bos bij kijkhut 'de Zeearend'. We zijn uiterlijk 15.00 uur terug.

2011

Woensdag 12 januari: 20.00 uur. **Contactavond voor nieuwe leden en Nieuwjaarsbijeenkomst** in Westerheem, Frederik van Eedenlaan 73, Hilversum (recreatiezaal 1^e verdieping). Voor deze avond worden speciaal de nieuwe leden uitgenodigd. Vertegenwoordigers van de subgroepen van de Vogelwerkgroep vertellen over hun activiteiten en wie dat wil kan gaan meedoen. Vorig jaar was dit een boeiende, leuke verenigingsbijeenkomst, waarop goed kon worden bijgepraat.

Zaterdag 8 januari: Auto dagexcursie naar **Zeeland** o.l.v. Hugo Weenen, Adri Vermeule en Wouter Rohde. Vertrek om 9.00 uur vanaf parkeerterrein NS-station Bussum-Zuid (bij het stationsgebouw). Bekende natuurgebieden zoals de Koudekerkse Inlaag en Plan Tureluur worden bezocht, waar diverse soorten roofvogels, steltlopers, eenden en ganzen te zien zullen zijn.

Donderdag 27 januari: 20.00 uur. **Lezing over Stadsvogels** door Jip Louwe Kooijmans. Jip Louwe Kooijmans heeft verschillende boeken geschreven over stadsvogels en is medewerker van Vogelbescherming. Hij vertelt over zijn ervaringen en we zullen ook de stadsvogels in ons werkgebied bespreken.

Zondag 23 januari: Wandelexcursie over de **Pier van Huizen** met zicht op de vooroever en eilandjes in het Gooimeer o.l.v. Han Westendorp en Bertus van de Brink. Verzamelen op het parkeerterrein bij de Haven van Huizen en de pier om 9.00 uur. Omstreeks 12.00 uur zijn we weer terug. Diverse eenden en fuutachtigen zullen zijn te zien.

Vogelweekends in 2011:

Vrijdag 6 tot en met zondag 8 mei: Voorjaarsweekend Lauwersmeer te Vierhuizen.

Vrijdag 30 september tot en met zondag 2 oktober: Najaarsweekend Terschelling.

Voorwaarden deelname excursies

Excursies

Een excursie binnen ons werkgebied vertrekt vanaf de plaats c.q. het natuurgebied waar deze wordt gehouden. De juiste plaats staat in het programma vermeld.

Bij excursies buiten ons werkgebied wordt vertrokken vanaf NS-station Bussum-Zuid (aan de zijde van het Bastion Hotel) tenzij anders vermeld. Er wordt gestreefd naar het gebruik van zo min mogelijk auto's. Leden die niet over een auto beschikken kunnen vanaf dit verzamelpunt meerijden. Het is gebruikelijk dat de autokosten met de eigenaar/berijder worden verrekend. Van deelnemers aan de excursie wordt verwacht dat zij vóór de aangegeven tijd aanwezig te zijn, zodat op tijd vertrokken kan worden.

In principe gaan excursies altijd door. In sporadische gevallen (bijvoorbeeld als gevolg van extreme weeromstandigheden) vervalt een excursie of wordt deze doorgeschoven naar een andere datum. Wijzigingen op korte termijn worden (tot een dag voor de excursie) in het programma op onze website www.vwggooi.nl vermeld. Het programma op de website is leidend ten opzichte het programma in De Korhaan.

Weekends en excursies waarvoor betaald moet worden.

Indien betaald moet worden voor een excursie of voor een excursieweekend dienen de deelnamekosten altijd volledig te worden betaald. Bij de aankondiging wordt een datum genoemd waarvoor betaling dient te hebben plaatsgevonden. Deze deadline voor betaling is ongeveer tussen 6 en 8 weken voor het betreffende weekend of excursie. De volgende annuleringsregeling is van toepassing. Bij afmelding tot 4 weken voor het begin van een weekend of excursie waarvoor betaald moet worden, wordt 75% terugbetaald, bij 3 weken 50% en bij 2 weken 25% en bij 1 week 0%.

De in het programma aangekondigde excursies zijn, tenzij uitdrukkelijk anders vermeld, bedoeld voor leden en huisgenootleden van de Vogelwerkgroep. Het meenemen van introducés, ter kennismaking met de activiteiten van de Vogelwerkgroep, is alleen toegestaan nadat de coördinator van de Subgroep Excursies hiervoor toestemming heeft gegeven. U wordt dringend verzocht geen kleine kinderen en geen honden mee te nemen.

tweevoud

*toen ik vanmorgen zomaar
stilletjes op mijn bankje zat
in het bos
toen streek een uil, geluidloos, neer
op een tak dichtbij
hij had zich wat verlaat, misschien
en, in de haast, me niet gemerkt
toen hij me zag, bleef hij, volkomen roerloos, me fixeren
en ik hem -
twee uilen die niet meer bewogen
ge fascineerd wel allebei, alert
verdubbeld
maar hoe moest dat nu verder? natuurlijk was ik de eerste
weer, die opgaf
- eventjes maar -
altijd dat ongeduld!
maar toen ik wéér keek, was hij weg
debat gesloten –*

J.C. van Schagen

Uit: 'Wat dit blijf sel overbleef', uitgave De Prom, Baarn

De favoriete vogelplek van Antje van Slooten

Ezumakeeg

Waar?

Aan de Friese kant van het Lauwersmeer, net ten Zuiden van Ezumazijl, ligt een plas-dragegebied waar ik heel graag kom: Ezumakeeg.

Waarom?

Ik houd enorm van dit type landschap, vooral van het water en de sfeer erom heen: het licht, de lucht en de stilte. Het is nooit hetzelfde, het verandert altijd. Ezumakeeg is een ruig rietgebied, de waterstand is er wisselend. Soms is het erg nat, soms ook wel wat droger. Ik ben ook dol op de Oostvaardersplassen en op Vejlerne aan de Deense Limfjord, hoor.

Het gebied heeft een open verbinding met het Lauwersmeer. Je kunt er niet in; er loopt een weg langs. Aan de ene kant staat een hut, aan de andere kant is er een soort heuvel met een scherm erop. Ervoor staan bankjes en vanaf die bankjes kun je uitkijken over het weidse landschap tot aan het Lauwersmeer; je ziet zelfs zeilboten varen in de verte. Dát is wel echt mijn lievelingsplek. Je zit er naast elkaar, in stilte te genieten van het weidse landschap en de vogels die af en aan vliegen. Het is een gebied met allerlei soorten eenden, zoals Zomertaling, Wintertaling, Pijlstaarten en verder veel Kluten, Grutto's, Kieviten, Scholeksters, Wulpen, Kemphanen, Bontbekplevieren, Lepelaars en niet te vergeten ganzen. De bijzonderste vogel die ik er zag, was de Grauwe Franjepoot. Ik stond 's avonds in de hut, tegelijkertijd met een echtpaar uit Rotterdam en een stille Duitser. Het echtpaar was speciaal voor de Grauwe Franjepoot naar het Lauwersmeer gekomen, maar had 'm nog steeds niet gezien. Ze wilden teleurgesteld vertrekken, toen die Duitser opeens verwoed in z'n boekje begon te bladeren en tenslotte vroeg: "Wat is dat nou? Wat daar zit?" En laat dat nou de Grauwe franjepoot zijn!

Wanneer?

Ik kom er het liefst tegen de avond. Ik maak eerst een rondje op de fiets rond het Lauwersmeer en dan eindig ik bij Ezumakeeg. Tegen die tijd is iedereen er al vertrokken en heb je de zon in de rug. Het is er dan op de vogelgeluiden na doodstil, met heel veel vogels. Ik ben hier te gast in vogelland, realiseer ik me dan.

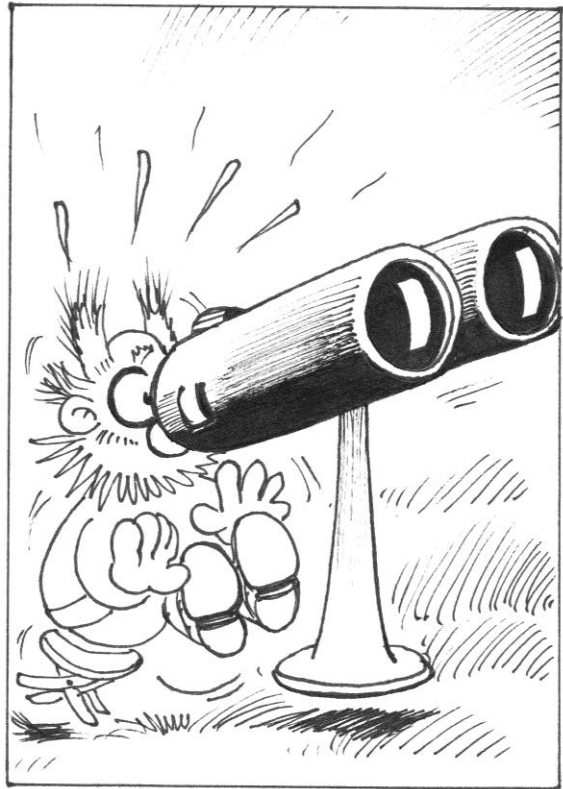
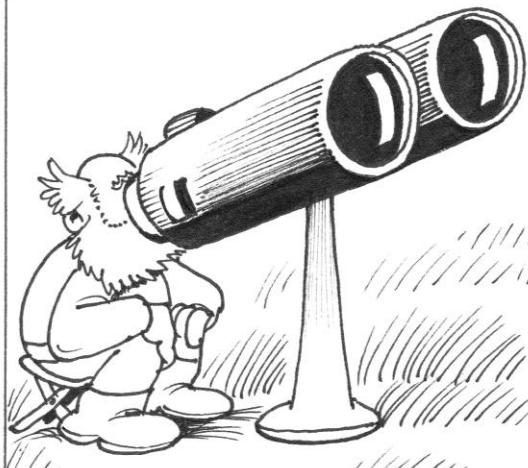
Hoe vaak?

Vier, vijf keer per jaar. Het liefst in de herfst en het voorjaar, vanwege de vogeltrek.

Samen of alleen?

Alleen of met de vogelwerkgroep.

KOR HAAN

KUTKABOUTERS! MIJN PEPPERDURE SCHEISS 8X20 T* SIEG HEIL COMPACT KIJKER UIT MIJN RUGZAK JATTEN!

Ronald Sineo 2010